
Aika 19.03.2026, klo 15:15

Paikka Kaupungintalo, kaupunginhallituksen kokoushuone / Teams-yhteys

Käsiteltävät asiat

§ 25 Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

§ 26 Pöytäkirjan tarkastus

§ 27 Terveysvalvonnan johtajan viranhaltijapäätökset, otto-oikeus

§ 28 Ympäristöpäällikön viranhaltijapäätökset, otto-oikeus

§ 29 Ympäristöpäällikön viranhaltijapäätökset, tiedoksi

§ 30 Tiedoksi

§ 31 Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2025

§ 32 Jätehuollon järjestäminen kiinteistöllä 213#407#11#3

§ 33 Huuhtimäen tuulivoima-alueen kaavoitus ja ympäristöluvan tarve - Vastaus Kangasniemen kunnalle osoitettuun valtuustoaloitteeseen

Osallistujat

Laura Rantala, puheenjohtaja

Jari Liukkonen, 1. varapuheenjohtaja

Hanna Pasonen, sihteeri

Pia Hokkanen

Maria Närhinen

Tarmo Räsänen

Olli Ylönen

Eero Aho

Vesa Ellonen, kunnanjohtaja, Hirvensalmi

Juho Järvenpää, kunnanjohtaja, Mäntyharju

Kimmo Kainulainen, kunnanjohtaja, Kangasniemi

Janne Kinnunen, kaupunginjohtaja

Maritta Mynttinen, kunnanhallituksen puheenjohtaja, Hirvensalmi

Tapani Nykänen

Susanna Pirttiaho, kunnanhallituksen puheenjohtaja, Kangasniemi

Pekka Pöyry, kaupunginhallituksen puheenjohtaja

Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Piia Uotinen, kunnanhallituksen puheenjohtaja, Mäntyharju

§ 25

Kokouksen laillisuus ja päätösvaltaisuus

Ehdotus

Kokous todetaan lailliseksi ja päätösvaltaiseksi.

§ 26

Pöytäkirjan tarkastus

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Tämän kokouksen pöytäkirjantarkastajiksi valitaan Pia Hokkanen ja Jari Liukkonen.

Pöytäkirja tarkastetaan sähköisesti maanantaina 23.3.2026 ja on sen jälkeen nähtävänä kaupungin yleisessä tietoverkossa.

§ 27

Terveysvalvonnan johtajan viranhaltijapäätökset, otto-oikeus

Valmistelijat / lisätiedot:

Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja, maria.tirkkonen@mikkeli.fi

Terveysvalvonnan johtaja

Henkilöstöpäätökset:

§ 3 Kaupungineläinlääkärin virka (praktikko), 05.03.2026

Ehdotus

Esittelijä: Laura Rantala

Mikkelin seudun ympäristölautakunta päättää olla käyttämättä otto-oikeuttaan, koska viranhaltijapäätöksissä ei ole havaittu mitään sellaista, mikä olisi esteenä päätösten täytäntöönpanolle.

§ 28

Ympäristöpäällikön viranhaltijapäätökset, otto-oikeus

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Ympäristöpäällikkö

Henkilöstöpäätökset:

§ 2 Määräaikaisen ympäristötarkastajan valinta, 11.03.2026

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Mikkelin seudun ympäristölautakunta päättää olla käyttämättä otto-oikeuttaan, koska viranhaltijapäätöksissä ei ole havaittu mitään sellaista, mikä olisi esteenä päätösten täytäntöönpanolle.

§ 29

Ympäristöpäällikön viranhaltijapäätökset, tiedoksi

Ympäristötarkastaja

Ympäristönsuojelun luvat ja ilmoitukset:

§ 5 Ilmoitus melua aiheuttavasta tapahtumasta Kosmos Festival 2026; Elektro Shamans ry, Mikkeli, 11.03.2026

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Merkitään tiedoksi.

§ 30
Tiedoksi

Valmistelijat / lisätiedot:

Heikki Tanskanen, ympäristösuunnittelija, heikki.tanskanen@mikkeli.fi

Mikkelin kaupungin jätevedenpuhdistamojen vuosiraportteja vuosilta 2024 ja 2025

Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon vuosiylhteenveto vuodelta 2024 ja puhdistamon vesistövaikutusten tarkkailu vuosilta 2024 ja 2025

Mikkelin vesilaitoksen Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon vuositarkkailun suoritti ja raportoi Ramboll Oy. Tarkkailuvelvoite perustuu seuraaviin päätöksiin: Ympäristölupapäätös nro 1/2012/1; DnroSAVI/200/04.08/2010; 12.1.2012 Itä-Suomen AVI ja sen muutosympäristölupapäätös nro 97/2021; DnroSAVI/9022/2020; 22.10.2021 Itä-Suomen AVI; Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon tarkkailuohjelma; 19.11.2021 Ramboll Finland Oy.

Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo sijaitsee n. 4,7 km länteen Mikkelin kaupungin keskustasta, Sairilan kaupunginosassa katuosoitteessa Kiertotaloudenkatu 16. Laitos on käyttöön otettu toukokuussa 2021. Jätevedenpuhdistamolle otetaan vastaan pääosin yhdyskuntajätevettä (Mikkeli, Otava, Rantakylä) noin 12 000 m³/d (4 380 000 m³/a; Kenkäveronniemi 2009–2019). Puhdistamolle johdetaan myös 11 vesiosuuskunnan jätevedet sekä Metsä-Sairilan jätekeskuksen ja Oravinmäen vanhan kaatopaikan suotovesiä. Anttolan, Haukivuoren, Suomenniemen ja Ristiinan jätevedenpuhdistamojen liete käsitellään niin ikään puhdistamolla ja puhdistamolle otetaan vastaan myös umpi- ja sakokaivolietteitä vuosittain noin 7000 m³. Vanhan ja uudenpuhdistamon tulevan veden tarkkailun perusteella jätevedenpuhdistamo on asukasvastineluvultaan (AVL) tällä hetkellä noin 60 000 asukkaan laitos.

Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamo on aktiivilietelaitos, jonka prosessivaiheisiin sisältyy esikäsittely, esiselkeytys, aktiivilietelaitos sekä tertiäärikäsittelynä kalvosuodatus. Kenkäveronniemen jätevedenpuhdistamoon verrattuna pääasiallinen orgaanisen aineksen poisto tapahtuu edelleen mikrobiologisesti aktiivilietteessä mutta lietteen erotus puhdistetusta vedestä tapahtuu kalvosuodatuksella. Erona aiempaan prosessiin kalvosuodatuslaitoksessa ei siis tarvita jälkiselkeytyslaitteita. Kalvotekniikan kehittymisen myötä kiintoaine saadaan erotettua lähtevästä jätevedestä käytännössä kokonaan. Kalvosuodatusprosesseissa käytetyt kalvot ovat puoliläpäiseviä kalvoja, joiden avulla vedestä voidaan erottaa kolloidisia, molekyylikokoisia ja tarvittaessa myös ionikokoisia epäpuhtauksia. Tämä mahdollistaa prosessin edelleen kehittämisen ja optimoinnin myös tulevaisuudessa ympäristönsuojelun sääntelykehityksen kehitystä vastaavalla tavalla.

Käsitellyt jätevedet ohjataan paluuviemäriä (painovoimainen) pitkin purettavaksi Saimaan Pappilanselälle (Lamposaarenselkä). Varapurkupaikka sijaitsee Visulahden Mustaselällä.

Metsä-Sairilan jätevedenpuhdistamon kuormitustarkkailu perustuu 24 kertaa vuodessa eri vaiheissa puhdistusprosessia virtaamaohjattuina kokoomanäytteinä

otettuihin näytteisiin, minkä lisäksi laitoksen toiminnasta kerätään osana käyttötarkkailua laitosautomaation kautta runsaasti jatkuvatoimista mittausdataa. Vuodelle 2024 laskettu keskimääräinen päivävirtaama oli 9984 m³/d. Ohituksia tarkkailuvuoden aikana tapahtui yhteensä 175 446 m³. Metsä-Sairila on selkeästi suurin Mikkelin vesilaitoksen puhdistamoista ja laitoksen toiminnalle asetetun lupanormin toteutumista tarkastellaan puhdistamon osalta neljännesvuosittain jaetuissa laskentajaksoissa. Vuonna 2024 Metsä-Sairilan laitoksessa jaksoilla 1 ja 2 asetettuihin lupaehtoihin ei kaikilta osin ylletty ja tänä vuonna laitoksen kuormitus oli selvästi suurempaa verrattuna laitoksen käyttöönoton jälkeiseen aiempaan tarkkailujaksoon 2021 - 2023 nähden. Kasvanut kuormitus liittyy varsinkin suureen tarkkailujaksoilla 1 ja 2 tapahtuneiden ohitusten määrään. Vuoden 2025 vesistötarkkailuraportista saatavilla olevan kuormitustiedon perusteella vuonna 2025 kuormitustaso on palautunut vuosina 2021-2023 vallinneelle jatkuvasti alenevalle trendille ja vuonna 2025 ravinnekuormitus oli uuden laitoksen seurantahistorian pienin.

Laitokselle tehdään tarkkailuohjelman mukaista vesistövaikutusten tarkkailua Mikkelin alapuolisen Saimaan alueella tällä hetkellä 14 tarkkailupisteeltä, jotka sijoittuvat vesistössä välille Visulahti- Louhivesi. Metsäsairilan laitoksen käyttöönoton jälkeen ympäristöön johdettava kuormitus väheni selkeästi ja varsinkin ravinnekuormituksen osalta vähenevä kehitys on pääosin jatkunut. Vesistötarkkailun tuloksissa on havaittavissa laitoksen kuormittamalla tarkkailupisteillä hidaskasvu alenevien ravinnepitoisuuksien suuntaan. Edellä 2024 kuormitustarkkailussa mainitun prosessihäiriön osalta vuosipari 2024 -2025 oli osin tästä poikkeava jakso ja jäteveden purkupisteen lähipisteillä 2024 häiriö näkyi vesistön vedenlaadussa hieman heikompana laatuna.

Kokonaisuutena voidaan arvioida, että vesistön vedenlaatu Metsäsairilan puhdistamon kuormittamalla vesistöalueella kehittyy hitaasti parempaan suuntaan mutta vuotuista vaihtelua eri laatuparametreissa esiintyy edelleen melko paljon. Virtaussuunnassa alaspäin mentäessä puhdistamon vaikutus laimenee ja Louhivesi on ensimmäinen tarkkailupiste, jossa puhdistamon kuormitusvaikutusta ei enää arvioida olevan odotettavissa. Louhivedellä ravinnepitoisuudet vastaavat karun vesistön pitoisuuksia.

Uudessa toipuvan kehityksen tilanteessa erottuu aineistosta entistä selvemmin seuraava ilmiö: Taajaman yhdyskuntajätevesien puhdistamon kuormitusvaikutus on vain yksi vesistön vedenlaatuun vaikuttava ihmistoiminnasta aiheutuva kuormitusmuoto mutta ei välttämättä edes merkittävin. Ne vedenlaatutarkkailussa mukana olevat tarkkailupisteet, joita Metsäsairilan puhdistamon kuormitusvaikutus ei heikennä erottuvat tuloksissa jo nykyisin paikoin puhdistamon kuormittamia pisteitä huonompana vedenlaatuna. Tällaisia pisteitä ovat esimerkiksi Satamanlahden ja Visulahden Mustasaarenselän sekä Launialanselän tarkkailupisteet. Näiden osalta vedenlaatua heikentävä kuormitusvaikutus tulee käytännössä kokonaan hajakuormituslähteistä kuten maatalous, metsätalous ja haja-asutus. Satamanlahden, Launialan ja Visulahden vesialueiden vedenlaatuun vaikuttaa myös kaupunginomaan toimintaa liittyvistä kuormituslähteistä keskustaaajaman hulevesikuormitus, joka on varsinkin Satamalahden osalta ja myös Visulahden osalta merkittävää. Tämä asia pitää tulevaisuudessa tiedostaa ja huomioida entistä kattavammin kaikissa kaupunkikehittämisen prosesseissa ja suunnitelmissa.

Anttolan jätevedenpuhdistamon vuosiyhteenveto ja kuormitustarkkailu vuosilta 2024 ja 2025 ja vesistövaikutusten tarkkailu vuodelta 2025

Mikkelin vesilaitoksen Anttolan jätevedenpuhdistamon vuositarkkailun suoritti ja raportoi Ramboll Oy. Tarkkailuvelvoite perustuu Etelä - Savon ympäristökeskuksen ympäristölupapäätökseen 11.3.2025 (Dnro ESA -2004-Y-111-121) ja Itä-Suomen aluehallintoviraston lupaehtojen tarkistamista koskevan päätökseen (Dnro ISAVI/88 /04.08/2013). Tarkkailu tehtiin Anttolan jätevedenpuhdistamon tarkkailuohjelman mukaan (Ramboll Finland Oy, 5.9.2016).

Laitos on Mikkelin jätevesipuhdistamoista pienehkön vanhan kuntakeskuksen puhdistamo (AVL =543), johon johdettava jätevesimäärä on vähitellen pienentynyt ja laitoksen tulokuorma on tällä hetkellä alle puolet mitoitetusta. Laitokselle ei vastaanoteta käsittelyyn sako- ja umpikaivoliettteitä. Käsittelyt jätevedet puretaan Luonterin Harvionselälle.

Muiden pienten vanhojen kuntakeskusten keskustaajamien tapaan alueen viemäriverkon kunto on rapistumassa ja merkittävä osa verkostoon liitetyistä kiinteistöistä on liitetty todennäköisesti sekaviemäriiliittymiin. Tästä seuraa edellä esiteltyjen laitosten kaltaisia haasteita saavuttaa ympäristöluvassa asetettu puhdistuksen lupavaatimus. Anttolan puhdistamon osalta vuonna 2024 oli yksittäisiä jaksoilytyksiä lupaehtoihin nähden mm. kokonaisfosforin puhdistustehossa. Pienille laitoksille tyypillisesti laitoksille johdettava tulokuormitus ja estimaatti saavutetusta puhdistustehosta vaihtelee vuosittain melko paljon. Vuonna 2025 tehdyssä vaikutustarkkailussa arvioitiin kuormituksen puolittuneen edelliseen vuoteen nähden. Koska pienillä puhdistamoilla on melko harvaan näytetiheyteen perustuva kuormituslaskenta voi laskennallisen kuormituksen vaihtelussa olla kyse enemmän näytteenottokertojen välisestä prosessin tehokkuuden vaihtelusta, kun varsinaisesta kuormituksen vaihtelusta. Pienten puhdistamojen kohdalla kuormituksen ja puhdistustehon mittaamiseen liittyvällä mittausepävarmuudella ei ole kuitenkaan tarkkailun tarkoitusta heikentävää merkitystä. Esimerkiksi Anttolan puhdistamoin kuormituksen arvioidaan muodostavan 1,4 % osuuden purkuvesistön fosforiravinteen kokonaiskuormituksesta. Vuositasolla Anttolan puhdistamolta ympäristöön johdettava vesistökuormitus vastaa noin 75 tyypillisesti jätevetensä käsittelevän haja-asutuskiinteistön fosforiravinteen kuormitusta.

Puhdistamon kuormituksen vaikutuksia vesistössä tarkkaillaan neljältä näytepisteeltä Luonterin Harviolla. Vuoden 2025 vaikutustarkkailussa puhdistamon kuormitusvaikutus voitiin todeta puhdistamon purkupisteen lähimmillä näytepisteillä havaittavina lievinä koholla olevina ravinnepitoisuuksien arvoina ja heikentyneinä hygieniamuuttujien arvoina.

Haukivuoren jätevedenpuhdistamon vuosiraportti ja kuormitustarkkailu vuosilta 2024 ja 2025 ja vesistövaikutusten tarkkailu vuodelta 2025

Mikkelin vesilaitoksen Haukivuoren jätevedenpuhdistamon vuositarkkailun suoritti ja raportoi Ramboll Oy. Tarkkailuvelvoite perustuu Etelä - Savon ympäristökeskuksen ympäristölupapäätökseen 21.3.2006 (Dnro ESA-2005-Y-107-121) ja Itä-Suomen aluehallintoviraston lupaehtojen tarkistamista koskevan päätökseen (Dnro ISAVI/44 /04.08/2013). Tarkkailu tehtiin Haukivuoren jätevedenpuhdistamon tarkkailuohjelman mukaan (Ramboll Finland Oy, 9.8.2016).

Laitos on kooltaan Mikkelin jätevesipuhdistamoista pienehkön vanhan kuntakeskuksen puhdistamo (AVL =160 vuonna 2024), johon johdettava jätevesimäärä ja tulokuorma on pikkuhiljaa pienentynyt ja laitoksen tulokuorma on tällä hetkellä alle puolet mitoitetusta. Laitoksella otetaan vastaan sako- ja umpikaivoliettteitä. Käsitellyt jätevedet puretaan Haukivuoren taajaman edustalle Kyyveteen.

Muiden vanhojen kuntakeskusten keskustaajamien tapaan alueen viemäriverkon kunto on rapistumassa ja merkittävä osa verkostoon liitetyistä kiinteistöistä on liitetty todennäköisesti sekaviemäriiliittyminä. Haukivuoren puhdistamolle otetaan vastaan myös sako- ja umpikaivoliettteitä vuositasolla noin 1000 m³. Tästä seuraa edellä esiteltyjen laitosten kaltaisia haasteita saavuttaa ympäristöluvassa asetettu puhdistuksen lupavaatimus. Haukivuoren puhdistamon osalta vuonna 2024 oli yksittäisiä jaksoilytyksiä lupaehtoihin nähden mm. kokonaisfosforin puhdistustehossa. Muilta osin luvan vaatimuksiin sekä Valtioneuvoston asetuksessa (888/2006) mainittuihin viitearvoihin päästiin molemmilla puolivuotisjaksoilla. Vuonna 2025 jätevedenpuhdistamo saavutti tarkkailuvuonna kaikki sille asetetut voimassa olevan ympäristöluvanmääräysten mukaiset puhdistusvaatimukset molemmilla puolivuotisjaksoilla. Myös Valtioneuvostonasetuksessa (888/2006) mainittuihin viitearvoihin päästiin molemmilla puolivuotisjaksoilla.

Haukivuoren puhdistamolta Kyyveteen johdetun jäteveden kuormitusvaikutus vastaa noin 50 tavanomaisesti jätevetensä käsittelevän haja-asutuskiinteistön kuormitusvaikutusta.

Vuoden 2025 puhdistamon vaikutusraportin perusteella puhdistamon jätevesien kuormitusvaikutus voidaan havaita Kyyvedessä purkupisteen lähimmällä tarkkailupisteessä alusvedessä havaittavana lievästi kohonneina kokonaisfosforin arvoina.

Ristiinan jätevedenpuhdistamon vuosiraportti vuodelta 2024

Mikkelin vesilaitoksen Ristiinan jätevedenpuhdistamon vuositarkkailun suoritti ja raportoi Ramboll Oy. Tarkkailuvelvoite perustuu Itä-Suomen ympäristölupaviraston päätökseen nro 42/00/2 ja Itä-Suomen aluehallintoviraston lupaehtojen tarkistamista koskevaan päätökseen nro 39/2011/1 (Drno:ISAVI/69/04.08/2010). Tarkkailu tehtiin Ristiinan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kuormitustarkkailuohjelman mukaan (Ramboll Finland Oy, 5.9.2016.).

Ristiinan jätevedenpuhdistamolle johdetaan nykyään vajaan 2000 asukkaan kuormitusta (AVL) vastaava jätevesimäärä mutta puhdistamon viemäriverkostoon on kytketty. Puhdistamolle on tehty viime vuosina useita saneeraushankkeita mutta puhdistamolla on säännöllisissä vaikeuksia saavuttaa ympäristöluvassa edellytetty puhdistustulos. Etenkin viemäriverkossa joutuvat suuret hulevesivirtaamat sekä sako- ja umpikaivolietteiden vastaanotosta aiheutuva tulokuormitus ovat aiheuttaneet ajoittain ongelmia pienellä laitoksella. Vuonna 2024 laitokselle johdettu jätevesivirtaama oli keskimäärin 642 m³/d mutta virtaama vaihtelee paljon vuodenajoittain riippuen lähinnä pintavalunnan vaihtelusta. Laitokselle käsiteltäväksi johdettavien jätevesien joukkoon pääsee verkostovuotojen ja sekaviemäriiliittymien kautta vuositasolla merkittävä määrä vuotovesiä (hulevesiä ja tontinkuivatusvesiä). Vuotuisen vuotovesimäärän etenevä kasvu kertoo viemäriverkoston kunnan rapautumisesta. Tilanne on kuitenkin edelleen parempi verrattuna 2000 luvun alkuun.

Vuonna 2024 Ristiinan puhdistamo ei saavuttanut kaikkia toiminnalle asetettuja puhdistusvaatimuksia mutta laitos saavutti kuitenkin valtioneuvoston asetuksessa (888/2006) esitetyt puhdistusvaatimukset. Ongelmia oli biologisen hapenkulutuksen ja kokonaisfosforin päästöpitoisuudessa. Vaikka lupaehdoista vasten tarkasteltaessa Ristiinan puhdistamon suoriutuminen saattaa kuulostaa huolestuttavalta, kokonaisuutena arvioiden Ristiinan puhdistamon fosforiravinteen kuormitus vastasi vuonna 2024 vain noin 160 tavanomaisesti jätevetensä käsittelevän haja-asutuskiinteistön kuormitusta.

Suomenniemen jätevedenpuhdistamon vuosiraportti vuodelta 2024

Mikkelin vesilaitoksen Suomenniemen jätevedenpuhdistamon vuositarkkailun suoritti ja raportoi Ramboll Oy. Tarkkailuvelvoite perustuu Kaakkois-Suomen ELY-keskuksen ympäristölupapäätökseen 20.6.2006 (Dnro KAS-2005-Y-461-121). Tarkkailu tehtiin Ristiinan jätevedenpuhdistamon käyttö- ja kuormitustarkkailuohjelman mukaan (Ramboll Finland Oy, 5.9.2016).

Laitos on muita Mikkelin jätevesipuhdistamoja pienempi (AVL =95) ja muista alueen puhdistamoista poiketen laitos on toimintaperiaatteeltaan biologis-kemiallinen bioroottorilaitos. Laitokselle johdetaan Suomenniemen taajaman jätevedet ja Kaurian alueella olevien yksittäisten talojen jätevesiä. Suomenniemen puhdistamo sijaitsee Suomenniemen taajamasta noin kilometri pohjoiseen ja laitoksella käsiteltyt jätevedet johdetaan avo-ojaa myöten Kuolimon Häränlahteen.

Vuonna 2024 Suomenniemen puhdistamo ei saavuttanut kaikkia toiminnalle asetettuja puhdistusvaatimuksia mutta laitos saavutti kuitenkin valtioneuvoston asetuksessa (888/2006) esitetyt puhdistusvaatimukset. Ristiinan puhdistamon tapaan myös Suomenniemen puhdistamon vuotovesikertoimet ovat olleet viime vuodet kasvusuunnassa. Vuonna 2024 Suomenniemen puhdistamon vesistökuormitus vastasi noin 18 tyyppillisesti jätevetensä käsittelevän haja-asutuskiinteistön fosforiravinteen kuormitusta.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Merkitään tiedoksi.

§ 31

Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteutuminen vuonna 2025

MliDno-2021-921

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Ympltk 19.3.2026 Ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteutuminen 2025

Ympäristönsuojelulain (527/2014) ja -asetuksen (713/2014) mukaan kuntien on laadittava ympäristöluvan varaisten ja rekisteröintimenettelyn piirissä olevien kohteiden valvonnasta valvontasuunnitelma, joka sisältää periaatteet valvonnan järjestämisestä ja kohdentamisesta sekä kohdentamisen perusteena olevan riskinarvioinnin perusteet. Lisäksi kuntien tulee laatia yksityiskohtaisempi valvontaohjelma, jonka laatimismenettely kuvataan valvontasuunnitelmassa. Valvontaohjelma on laitoskohtainen suunnitelma vuosittain toteutettavasta valvonnasta ja se toimii valvontamaksun perusteena.

Ympäristöpalvelut on laatinut vuodesta 2014 lähtien vuosittain uuden ympäristönsuojelulain mukaisen valvontasuunnitelman ja -ohjelman. Valvontaohjelmaan on sisällytetty myös jätelain mukainen säännöllinen valvonta, merenkulun ympäristönsuojelun valvonta (huvivenesatamat) ja maa-aineslain mukaiset valvontakohteet. Vuoden 2025 valvontaohjelmassa oli yhteensä 324 valvontakohdetta, joista 163 oli ympäristölupakohdetta, 63 rekisteröintimenettelyn piiriin kuuluvaa kohdetta ja 132 maa-aineskohdetta. Vuoden 2024 valvontaohjelmaan sisältyi yhteensä 64 ympäristölupakohteen, 25 maa-aineskohteen, 25 rekisteröintimenettelyn piiriin kuuluvan kohteen ja 13 muuta tarkastusta (yhteensä 127 tarkastusta).

Vuonna 2025 valvontaohjelman mukaisia tarkastuksia tehtiin yhteensä 108. Maa-aineskohteiden tarkastuksia tehtiin 23 kpl, ympäristölupakohteiden tarkastuksia 53 ja muita valvontaohjelmaan kuuluvien kohteiden tarkastuksia 32 kpl. Valvontaohjelmaan kuuluu myös jätelain 100 §:n tarkoittamat kohteet ja merenkulun ympäristönsuojelusta annetun lain (2009/1672) mukaiset huvivenesatamat. Tarkastukset toteutuivat vuonna 2025 pääsääntöisesti suunnitelman mukaisesti.

Tarkempi valvontasuunnitelman toteutuminen on esitetty liitteenä olevassa taulukossa.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Mikkelin seudun ympäristölautakunta merkitsee tiedoksi ympäristönsuojelun valvontasuunnitelman toteutumisen vuodelta 2025.

§ 32

Jätehuollon järjestäminen kiinteistöllä 213#407#11#3

MliDno-2026-714

Valmistelijat / lisätiedot:

Jouni Lintunen, ympäristötarkastaja, jouni.lintunen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Ympltk 19.3.2026 pykälän MliDno-2026-714 liite
Salassa pidettävä, Julkisuuslaki (621/1999) § 24

Asian vireilletulo

Kiinteistöllä 213#407#11#3, Kangasniemi, ei ole liittymistä kunnan järjestämään jätteenkuljetukseen. Ympäristöpalvelut on kehottanut kiinteistön haltijaa JV liittymään jätteenkuljetukseen lokakuussa 2024 sekä uudelleen 21.5.2025.

Jätekuljetusrekisterin mukaan liittymistä ei silti ole tehty.

Koska kehotusta ei ole noudatettu, asia on siirretty Mikkelin seudun ympäristölautakunnan käsiteltäväksi jätelain mukaisen määräyksen antamista varten.

Asianosaisen kuuleminen

Asianosaiselle on varattu mahdollisuus tulla kuulluksi. Kuulemisessa pyydettiin erityisesti selvitystä siitä, miksi liittymistä ei ole tehty ja onko velvoite aikomus hoitaa. Asiaan on saatu useita vastineita ja ne ovat kokouksen oheismateriaalina.

Sovellettavat oikeusohjeet

Jätelaki (646/2011) 28 §, 32 §, 35 §, 125–129 §, 139 §

Kangasniemen kunnan jätehuoltomääräykset (2024)

Uhkasakkolaki (1113/1990) 6–10, 18–24 §

Hallintolaki (434/2003) 34–36 §

Perustelut

Kiinteistön tulee kuulua järjestettyyn jätteenkuljetukseen riippumatta taloudellisista vaikeuksista. Tässä tapauksessa jätekuljetusyhtiö on edellyttänyt aikaisempien maksamattomien laskujen maksamista ennen kuin he tekevät uuden kuljetussopimuksen. Asianosainen ei ole pyrkinyt järjestelemään maksamattomien laskujen hoitamista.

Jätteiden omatoimiminen kuljettaminen oman kunnan tai naapurikaupungin jäteasemalle ei täytä jätelain velvoitetta kiinteistöittäisestä jätteenkuljetuksesta.

Kiinteistön haltijalle on annettu useita kehotuksia, joita ei ole noudatettu.

Uhkasakon määrä (500 €) on kohtuullinen velvoitteen luonteeseen ja laiminlyönnistä mahdollisesti saavutettuun taloudelliseen hyötyyn nähden.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Päävelvoite – Liittyminen jätteenkuljetukseen

Mikkelin seudun ympäristölautakunta määrää JV:n liittymään järjestettyyn jätteenkuljetukseen vuokrasopimuksella hallitseman kiinteistön 213#407#11#3 osalta Kangasniemen jätehuoltomääräysten edellyttämällä tavalla.

Liittyminen on tehtävä 60 vuorokauden kuluessa päätöksen tiedoksisaannista (vastaanottopäivää lukuun ottamatta).

Päävelvoitteen tehosteeksi asetetaan 500 euron suuruinen uhkasakko (jätelaki 129 §, uhkasakkolaki 10 §). Uhkasakko voidaan määrätä maksettavaksi, mikäli liittymistä ei tehdä määräajassa eikä laiminlyönnille ole esitetty pätevää syytä.

Kuuleminen uhkasakon täytäntöönpanosta

Jos velvoitetta ei noudateta, asianosaiselle varataan uusi tilaisuus tulla kuulluksi ennen uhkasakon täytäntöönpanoa. Selvitys tulee toimittaa 60 vuorokauden kuluessa tämän päätöksen tiedoksisaannista asian valmistelijalle tai osoitteeseen ymparistonsuojelu@mikkeli.fi tai kirjeenä Mikkelin seudun ympäristöpalvelut / Mikkelin kaupungin kirjaamo, PL 33, 50101 Mikkeli.

Päätöksen täytäntöönpano

Päätöstä on noudatettava mahdollisesta muutoksenhausta huolimatta jätelain 139 §:n nojalla.

Tiedoksi

saantitodistuksella velvoitetulle ja sähköpostilla Kangasniemen kunnan jätehuoltoviranomaiselle

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 103, 21.11.2024

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 75, 16.10.2025

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, § 33, 19.03.2026

§ 33

Huuhtimäen tuulivoima-alueen kaavoitus ja ympäristöluvan tarve - Vastaus Kangasniemen kunnalle osoitettuun valtuustoaloitteeseen

MliDno-2024-1667

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, 21.11.2024, § 103

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Mikkelin seudun ympäristölautakunnalle osoitettu Tuulia Järvi-Suomi ry:n aloite koskien ympäristölupaa Kangasniemen Huuhtimäen tuulivoimahankkeelle on saapunut 25.6.2024.

Mikkelin seudun ympäristöpalveluille osoitettu kahden Kangasniemen vapaa-ajanasukkaan vetoamus samasta asiasta on saapunut Mikkelin kaupungin kirjaamoon 3.9.2024.

Molemmat alkuperäiset asiakirjat ovat ympäristölautakunnan jäsenille luettavissa esityslistan oheismateriaalina.

Saapuneissa kirjeissä esitetään ja pyydetään, että hankkeelle edellytettäisiin ympäristöluvan hakemista toiminnasta aiheutuvan tai mahdollisesti aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittaman kohtuuttoman haitan perusteella. Haitalla tarkoitetaan melu- ja välkehaittaa.

Vetoomuksessa esitetään lisäksi, että tuulivoimahankkeelle on haettava ympäristölupa perustuen ympäristönsuojelulain 27 §:ään tuulivoimaloiden rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvien ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheutuvien vesistö- ja luontoarvovaikutusten takia.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Ympäristöluvan tarpeesta ja yleisestä luvanvaraisuudesta säädetään ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:ssä siten, että ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaan toimintaan, josta säädetään YSL:n liitteen 1 taulukoissa 1 ja 2, on oltava ympäristölupa. Tämän lisäksi ympäristölupa on oltava toimintaan, josta saattaa aiheuta vesistön pilaantumista, jätevesien johtamiseen, josta saattaa aiheutua ojan, lähteen tai noron pilaantumista, sekä toimintaan, josta saattaa ympäristössä aiheutua eräistä naapuruussuhteista annetun lain (26/1920) 17 §:n 1 momentissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Rasituksella tarkoitetaan ympäristölle haitallisten aineiden, noen, lian, pölyn, hajun, kosteuden, melun, värinän, säteilyn, valon, lämmön tai muun vastaavan naapurille, lähistöllä asuvalle tai kiinteistössä, rakennusta tai huoneistoa hallitsevalle aiheuttamista vaikutuksista. Arvioitaessa rasituksen kohtuuttomuutta on otettava huomioon paikalliset olosuhteet, rasituksen muu tavanomaisuus, rasituksen

voimakkuus ja kesto, rasituksen syntymisen alkamisajankohta ja muut vastaavat seikat (NaapL 26/1920 § 17). Rasituksen kohtuuttomuuden arviointi ei aina ole yksiselitteistä ja näkemykset rasituksen kohtuuttomuudesta ovat usein ristiriitaisia. Kohtuuttomuuden arvioinnissa voidaan käyttää avuksi erilaisia ympäristölaatunormeja, jotka mittaavat ennen kaikkea rasituksen / pilaantumisen voimakkuutta mutta eivät välttämättä häiritsevyyttä. Ympäristölaatunormeja voidaan kuitenkin käyttää lähtökohtina arvioille toiminnan häiritsevyydestä.

Tuulivoimalat eivät ole mukana ympäristönsuojelulain mukaisessa ympäristölupaa edellyttävien laitosten ja toimintojen luettelossa. Lähtökohtaisesti tuulivoimaloilta ei edellytetä ympäristölupaa ellei arvioida, että tuulivoimalasta saattaa aiheutua em. naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta. Tarvittaessa lupaharkinnan tekee kunnan ympäristönsuojeluviranomainen siinä vaiheessa, kun hankkeesta ja hankkeen vaikutuksista on riittävästi tietoa. Suomen tuulivoima-alueiden ympäristölupaharkinnasta ei ole saatavilla koottua tietoa. Tiedossa kuitenkin on, että suurin osa Suomessa toimivista tuulivoimaloista toimii ilman ympäristölupaa. Mikkelin seudun ympäristöpalvelut on selvittänyt sisämaassa sijaitsevien tuulivoima-alueiden ympäristölupatilannetta ja niiden ympäristövaikutuksia ottamalla yhteyttä Pohjoisen Keski-Suomen, Oulunkaaren ja Keski-Savon ympäristöpalvelujen viranhaltijoihin.

Selvityksen mukaan Pohjoisen Keski-Suomen (Viitasaari, Pihtipudas, Kinnula, Kivijärvi, Kyyjärvi, Kannonkoski) alueella on 7-9 toiminnassa olevaa tuulivoima-aluetta, joista yhdellä on ympäristölupa. Toiminnanharjoittaja oli hakenut lupaa oma-aloitteisesti. Oulunkaaren ympäristöpalvelujen toimialueella erityisesti lin kunnassa on useita tuulivoima-alueita (9 osayleiskaavoitettua tuulivoimala-aluetta ja mahdollisesti jopa 50 yksittäistä tuulivoimalaa), joilla ei ole ympäristölupaa. Keski-Savon ympäristöpalvelujen toimialueella Leppävirralla on yksi tuulivoima-alue, joka on määrätty hakemaan ympäristölupaa. Leppävirran kunnan ympäristönsuojeluviranomainen on tehnyt ympäristölupapäätöksen vuonna 2023. Päätöksestä ei valitettu. Kyseisen tuulivoimapuiston alueella sijaitsee kolme tuulivoimalaa ja lähimmät asuinrakennukset sijaitsevat noin 800 metrin etäisyydellä tuulivoimalasta. Tälle tuulivoima-alueelle ei tehty ympäristövaikutusten arviointimenettelyä (YVA-menettely). Erityisesti lapojen jäätymisen aiheuttamat meluvaikutukset koettiin ongelmalliseksi. Pieksämäellä sijaitsevilta tuulivoima-alueilta ei ole ainakaan toistaiseksi edellytetty ympäristölupaa.

Ympäristöministeriö on julkaissut vuonna 2016 ohjeistuksen tuulivoimarakentamisen suunnitteluun. Ohjeistuksen mukaan tuulivoimalat tulisi lähtökohtaisesti sijoittaa niin kauas asutuksesta tai muista häiriintyvistä kohteista, ettei ympäristölupa ole tarpeen. Vähimmäisetäisyyttä tuulivoimalan tai tuulivoimala-alueen ja asutuksen välille ei kuitenkaan ole määritetty, vaan arviot riittävästä suojaetäisyydestä pyritään ratkaisemaan huolellisella kaavoituksella ja ympäristövaikutusten arviointimenettelyllä. Tuulivoimaloiden ympäristövaikutukset riippuvat mm. voimalan tyypistä, koosta, maaston muodoista ja sääolosuhteista.

Ympäristöministeriö on koonnut ympäristöhallinnon sivuille tuulivoiman sijoittumiseen, ympäristövaikutusten arviointiin ja lupakäytäntöihin liittyvää neuvontaa. Valtakunnallisen ympäristöhallinnon tuulivoimaneuvonnan mukaan:

”Tuulivoimalalta ei edellytetä ympäristönsuojelulain 27 §:n mukaisen laitoslue telon perusteella ympäristölupaa. Sen sijaan tuulivoimalalta voidaan kuitenkin edellyttää ympäristölupaa, mikäli toiminnasta saattaa aiheutua naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta melu- tai välkevaikutuksista johtuen lähialueen

asukkaalle. Tuulivoimatuotannon kustannustehokkuuden ja elinympäristön laadun kannalta paras keino ehkäistä ympäristöluvan tarve on se, että tuulivoimalat sijoitetaan riittävän kauas asutuksesta tai muusta häiriintyvystä kohteesta. Tuulivoimaloiden sijainti määritetään maankäyttö- ja rakennuslain mukaisilla menettelyillä (kaava, suunnittelutarveratkaisu, rakennuslupa) siten, että muun muassa tuulivoimameluasetuksen ohjearvot eivät ylity ennakkoon tehdyn laskennallisen melumallinnuksen mukaan melulle altistuvalla alueella. Jos asetuksen ohjearvot eivät mallinnuksessa ylity, ei ympäristölupa lähtökohtaisesti ole tarpeen. Sama periaate koskee välkevaikutuksia. Olemassa olevan tuulivoimalan toiminnasta mahdollisesti aiheutuvan kohtuuttoman melurasituksen selvittäminen edellyttää melumittauksia ja melun haittavaikutusten arviointia. Jos tämän tapauskohtaisen kokonaisharkinnan perusteella arvioidaan, että tuulivoimalasta aiheutuu naapuruussuhdelain mukaista kohtuutonta räsitystä, voidaan siihen puuttua naapuruussuhdeperusteisella ympäristöluvalla tai antamalla voimalalle ympäristösuojelulain 180 §:n mukainen yksittäinen määräys. Tämä koskee myös välkevaikutuksia.”

Tuulivoima-alueiden sijoittumisen lähtökohtana tulee olla huolellinen suunnittelu ja vaikutusten arviointi siten, että tuulivoimaloiden ja häiriintyvien kohteiden väliin jää riittävä suojaetäisyys. Mikkelin seudun ympäristöpalvelut ja ympäristölautakunta ovat kannanotoillaan ja lausunnoillaan Etelä-Savon 4. vaihemaakuntakaavasta ja Kangasniemen Huuhtimäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointimenettelystä pyrkineet vaikuttamaan siihen, että tuulivoimaloiden ja häiriölle altistuvien asuin- ja vapaa-ajankohteiden väliin jätetään riittävä etäisyys, mikä suojaa parhaiten voimaloiden aiheuttamilta haitoilta. Riittävä suojaetäisyys on myös toiminnanharjoittajan etu, kun voimaloiden tuotannon rajoittamiseen ei tuolloin ole tarvetta.

Myös rakennusvalvontaviranomaisella on rooli tuulivoima-alueiden ympäristövaikutusten arvioinnissa. Tärkeää on, että rakennuslupahakemuksista pyydetään ympäristöviranomaisen lausunto. Rakennuslupahakemusta ratkaistaessa on syytä kiinnittää huomiota siihen, että YVA-menettelyssä on käytetty ja rakennuslupahakemukseen on liitetty juuri oikeilla tiedoilla tehty melumallinnus. Lisäksi voimaloissa tulisi olla käytössä siipien sulatusjärjestelmä.

Tässä vaiheessa ei voida vielä ottaa kantaa siihen, onko Huuhtimäen tuulivoimala-alueen ympäristöluvitustarpeen vai ei, koska YVA-prosessi ja Huuhtimäen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan laadinta ovat kesken. Harkintaa voidaan tehdä siinä vaiheessa, kun toiminnanharjoittaja hakee tuulivoimaloille rakennuslupaa. Silloin viranomaisella on käytettävissään tarkat suunnitelmat, mitä rakennetaan ja niiden suunnitelmien pohjalta laaditut selvitykset. Hankkeelta voidaan edellyttää ympäristölupaa, mikäli toiminnanharjoittajan teettämien selvitysten perusteella näyttää siltä, että tuulivoimaloiden toiminnasta saattaa aiheutua naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta räsitystä, eikä näiden haittojen ehkäisyä ole otettu kunnan tekemässä yleiskaavassa riittävällä tavalla huomioon. On myös mahdollista, että toiminnanharjoittaja hakee tuulivoimahankkeelle ympäristölupaa oma-aloitteisesti, jolloin hakemus käsitellään normaalin ympäristölupakäsittelyn mukaisesti.

Kirjeet on lähetetty jo aiemmin tiedoksi YVA-yhdyshenkilölle ja hanketta suunnittelevalle taholle.

Päätös

Hyväksyttiin.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, 16.10.2025, § 75

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Liitteet

1 Liite Ympltk 16.10.2025 Perusteltu YVA-päätelmä Huuhtimäen tuulivoimahankkeesta Etelä-Savon ely-keskus

Järvi-Suomen Tuuli Oy suunnittelee tuulivoimahanketta Kangasniemen Huuhtimäen alueelle. Ympäristövaikutusten arviointimenettelyssä tarkasteltavat vaihtoehdot ovat olleet VE0, jossa hanketta ei toteuteta, ja VE1, jossa Huuhtimäen alueelle rakennettaisiin enintään viiden voimalan tuulivoimapuisto. Voimaloiden yksikköteho on noin 6-10 MW ja hankkeen kokonaisteho 30-50 MW. Rakennettavien tuulivoimaloiden kokonaiskorkeus olisi enintään 300 metriä, napakorkeus 200 metriä ja roottorin halkaisija 200 metriä. Rakennettavat tuulivoimalat on tarkoitus liittää hankealuetta halkovaan 110 kV:n voimalinjaan. Hankealueelle rakennetaan yksi sähköasema.

Järvi-Suomen Tuuli Oy toimitti ympäristövaikutusten arviointiohjelman YVA -prosessin yhteysviranomaiselle 26.4.2024. Yhteysviranomaisena toimii Etelä-Savon ely-keskus, jonka tehtävänä on koordinoida YVA -prosessi ja toimia yhteysviranomaisena hankkeesta vastaavan, muiden viranomaisten, kuntalaisten ja muiden asianosaisten välillä. Arviointiohjelma oli nähtävillä 8.5.-6.6.2024 ja yhteysviranomaisen antoi siitä lausuntonsa 8.7.2024. Tämän jälkeen hankkeesta vastaava toimitti Etelä-Savon ely-keskukselle ympäristövaikutusten arviointiselostuksen, josta kuulutettiin ja joka oli nähtävillä 15.5.-14.7.2025. Arviointiselostuksesta järjestettiin myös yleisötilaisuus 3.6.2025. Etelä-Savon ely-keskus pyysi lausunnot arviointiselostuksesta hankkeen vaikutusalueen kunnilta ja muilta tahoilta, jotka käyvät ilmi liitteenä olevasta YVA-päätelmästä. Arviointiselostuksesta saatiin 22 lausuntoa. Etelä-Savon ely-keskuksen YVA-päätelmässä on esitetty yhteenveto lausuntojen sisällöstä.

Mikkelin seudun ympäristöpalvelut antoi lausunnon Huuhtimäen tuulivoimahankkeen ympäristövaikutusten arviointiselostuksesta 7.7.2025. Lausunnossa todetaan, että YVA-selostuksessa on arvioitu hankkeen vaikutuksia sisämeluun kattavasti mutta ulkomelua koskeva melumallinnus tulisi tehdä käyttäen 10 MW:n ja 300 metrin korkuisten voimaloiden melutietoja. Toteutettu mallinnus perustuu Vestas V162-6,0 MW -voimalamalliin, kun taas hanke on suunniteltu toteutettavan tätä korkeammilla, 6-10 MW:n, voimaloilla.

Ympäristöpalvelujen näkemyksen mukaan melumallinnus pitää päivittää vastaamaan lopullista laitevalintaa, jos toteutukseen käytettävä voimalamalli poikkeaa merkittävästi mallinnuksessa käytetystä mallista.

Myös välikkeen osalta Ympäristöpalvelut muistutti lausunnossaan, että mallinnuksen vastaavuus toteutuksessa käytettävän voimalatyyppin kanssa on varmistettava, ja mallinnus on tarvittaessa päivitettävä.

Suomessa ei ole ohjearvoja tai toimenpiderajoja varjovälkkeelle. Selostuksessa käytetty välkemallinnus vertaa tuloksia Ruotsin, Tanskan ja Saksan ohjearvoihin. Tämän mukaan ohjearvot ylittyvät neljässä reseptoripisteessä (R1-R3, R11), ja vaikutuksen merkittävyys on arvioitu suureksi kielteiseksi kolmessa pisteessä, ja kohtalaiseksi kielteiseksi yhdessä.

Luontoselvityksen osalta Ympäristöpalvelut totesi, että alueen luontoarvot ja lajistotiedot on kuvattu kattavasti, ja selvityksiä voidaan pitää riittävinä, lukuun ottamatta EU:n luontodirektiivin liitteen IVA lajeihin kuuluvia lampikorentoja, joita ei ole erikseen kartoitettu hankealueelta. Kaksi viitasammakon esiintymää sijaitsee lähellä hankealueelle rakennettavaa tietä, ja esiintymisalueet on syytä merkitä maastoon riittävällä tavalla, jotta ne voidaan huomioida rakentamisen aikana.

Ympäristöpalvelut nosti esille lausunnossaan, että ennen rakentamista on tarpeellista laatia geologinen selvitys maaperän sulfidipitoisuudesta ja happamuuspotentialista sekä tehdä suunnitelma happamiin sulfaattimaiden liittyvien ympäristöriskien hallinnasta. Lisäksi Ympäristöpalvelut esitti, että YVA-selostukseen lisätään suositus toiminnanharjoittajan teettämistä melumittauksista vähintään kerran toiminnan aloittamisen jälkeen.

YVA-selostuksessa on useassa kohtaa todettu, että vaikutukset ja toimet vaikutusten hallitsemiseksi tulee selvittää tarkemman suunnittelun yhteydessä. Näissä ilmauksissa jää kuitenkin epäselväksi, missä vaiheessa tarkemmat selvitykset tehdään ja minkä prosessin yhteydessä vaaditaan toimia haitallisten vaikutusten ehkäisemiseksi. Tätä yhteysviranomaisena toimiva Etelä-Savon ely-keskus voisi loppupäätelmässään selkiyttää.

Tuomikonpuru-joen yli rakennettavan tien ja maakaapeloinnin osalta todetaan, että toimenpiteille on haettava vesilain mukainen lupa, jonka yhteydessä luvan myöntämisen edellytykset arvioidaan.

Etelä-Savon ely-keskus toteaa, että Huuhtimäen tuulivoimahankkeen arviointiselostus täyttää YVA-lain 19 §:n ja valtioneuvoston ympäristövaikutusten arviointimenettelystä antaman asetuksen 4 §:n sisältövaatimukset.

Loppupäätelmässä yhteysviranomainen kokoaa yhteen hankkeen huomattavimmat vaikutukset ja esittää toimenpiteet kielteisten vaikutusten lieventämiseksi tai vaikutusten tarkemmaksi selvittämiseksi:

- Vesistövaikutusten osalta nostetaan esille Tuomikonpurun ylittäminen, joka tulee toteuttaa siten, että puron hydrologisiin olosuhteisiin kohdistuvat vaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi.
- Etelä-Savon ely-keskus ei pidä mustaliuske-esiintymän happamoitumisriskiä todennäköisenä mutta korostaa selvityksen välttämättömyyttä jatkosuunnittelussa.
- Etelä-Savon ely-keskus ei katso hankkeen meluvaikutuksia sinänsä merkittäviksi, mutta korostaa arviointiin liittyviä epävarmuuksia.
- Välkevaikutukset Etelä-Savon ely-keskus katsoo siinä määrin merkittäviksi, että niitä tulee lieventää varustamalla voimalat rajoitusjärjestelmällä. Etelä-Savon ely-keskuksen mukaan tämä lieventäisi jossain määrin myös meluvaikutuksia.

- Seurantaohjelman osalta ely-keskus suosittelee seuraamaan linnustovaikutusten lisäksi myös rakennustöiden vaikutuksia virtaamaan hankealueelta poistuvissa pääuomissa sekä keskeisimpiä fysikaalis-kemiallisia vedenlaatumuuttujia.

Perustellussa päätelmässä Etelä-Savon ely-keskus arvioi myös tarvittavia suunnitelmia, lupia ja päätöksiä:

- Ympäristöluvan osalta ely-keskus toteaa, että hanketyyppinä tuulivoima ei edellytä ympäristölupaa mutta luvan tarve voi tulla kysymykseen naapuruussuhdehaitan perusteella siinä vaiheessa, kun on tarkemmin tiedossa toteutukseen käytettävät voimalatyypit ja voimaloiden tarkat sijainnit.

- Hanketta koskevaan lupahakemukseen (rakennuslupa, vesilain mukainen lupa, mahdollinen ympäristölupa) on liitettävä arviointiselostus ja Etelä-Savon ely-keskuksen perusteltu päätelmä. Lupapäätökseen on sisällytettävä perusteltu päätelmä, ja siinä on asianmukaisesti otettava huomioon arviointiselostusta koskevien kuulemisten tulokset. Päätöksestä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on otettu huomioon.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

Merkitään tiedoksi.

Päätös

Merkittiin.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta, 19.03.2026, § 33

Valmistelijat / lisätiedot:

Hanna Pasonen, ympäristöpäällikkö, Hanna.Pasonen@mikkeli.fi

Neljä Kangasniemen kunnanvaltuutettua on jättänyt Kangasniemen kunnalle 10.11.2025 päivätyn valtuustoaloitteen, jossa allekirjoittaneet valtuutetut esittävät, että Kangasniemen kunnanvaltuusto edellyttää Mikkelin seudun ympäristölautakuntaa veloittamaan hanketoimijaa hakemaan Huuhtimäen tuulivoimaloille ympäristölupaa ennen kaavan hyväksymistä. Toisin sanoa Huuhtimäen osayleiskaavan valmistelu voi edetä vasta myönteisen ympäristölupapäätöksen jälkeen. Perusteluna valtuutetut esittävät seuraavaa:

- Ympäristönsuojelulain (527/2014) 27 §:n 3 momentissa säädetään, että ympäristölupa vaaditaan toiminnasta, josta saattaa aiheutua naapuruussuhteista annetussa laissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta.

- Vaikka kaavoitus ja ympäristölupa perustuvat eri lainsäädäntöihin, kunta voi edellyttää Huuhtimäen tuulivoimahankkeelta ympäristölupaa.

- Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tuulivoiman melu- ja välkehaittoihin voidaan puuttua toiminta-aikana ainoastaan ympäristölupamääräyksillä. Ympäristölupa on siis ainoa keino puuttua tuulivoimaloiden melu- ja välkehaittoihin, mikäli sellaisia aiheutuisi.

- Haittojen riski Huuhtimäen ympäristössä on todennäköinen, mikä todetaan myös Huuhtimäen YVA-päätelmässä. Sen mukaan Huuhtimäen hankkeesta aiheutuisi mm. kielteisiä melu-, välke- ja maisemavaikutuksia.

- Ympäristöluvan avulla haittoja voitaisiin lieventää. Siten ympäristölupa tarjoaisi suojan vaikutusalueen asukkaille ja ympäristölle konkreettisella tavalla.

- Ympäristöluvan edellyttäminen varmistaisi vastuullisen päätöksenteon ja vahvistaisi kunnan asemaa kuntalaisten ja ympäristönsä suojelijana.

Kangasniemen kunnanhallitus on käsitellyt valtuustoaloitetta kokouksessaan 24.11.2025. Kangasniemen kunnanhallitus päätti merkitä valtuustoaloitteen tiedoksi ja toimittaa sen toimivaltaisen viranomaisen eli Mikkelin seudun ympäristöpalvelujen ja Mikkelin seudun ympäristölautakunnan käsiteltäväksi.

Mikkelin seudun ympäristölautakunta on käsitellyt aiemmin kaksi muuta suoraan ympäristölautakunnalle osoitettua Huuhtimäen tuulivoimahanketta koskevaa aloitetta 21.11.2024 (§ 103). Molemmissa aloitteissa vaadittiin, että Huuhtimäen tuulivoimahankkeelle edellytetään ympäristöluvan hakemista toiminnasta aiheutuvan tai mahdollisesti aiheutuvan naapuruussuhdelain tarkoittaman kohtuuttoman haitan perusteella. Haitalla tarkoitettiin erityisesti melu- ja välkehaittaa. Lisäksi aloitteessa esitettiin, että tuulivoimahankkeelle on haettava ympäristölupa ympäristönsuojelulain 27 §:n perusteella tuulivoimaloiden rakentamisesta ja toiminnasta aiheutuvien ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavien vesistö- ja luontovaikutusten takia.

Vastauksessaan Mikkelin seudun ympäristölautakunta arvioi ympäristöluvan edellyttämisen yleisiä perusteita ja rasituksen kohtuuttomuuden arviointia siinä tapauksessa, että ympäristöluvan perusteena on naapuruussuhdelain tarkoittama kohtuuton rasitus. Lisäksi vastaukseen oli koottu tietoa Suomessa toimivien tuulivoima-alueiden ympäristöluvista ja ympäristölupatarpeen arvioimisesta. Mikkelin seudun ympäristölautakunnan vastauksessa todetaan, että tuulivoima-alueiden sijoittumisen lähtökohtana tulee olla huolellinen suunnittelu ja vaikutusten arviointi siten, että tuulivoimaloiden ja häiriintyvien kohteiden väliin jää riittävä suojaetäisyys.

Lisäksi ympäristölautakunnan vastauksessa todettiin, että myös rakennusvalvontaviranomaisella on rooli tuulivoima-alueiden ympäristövaikutusten arvioinnissa. Tärkeää on, että rakennuslupahakemuksista pyydetään ympäristöviranomaisen lausunto, ja että rakennusluvassa on tarkkaan kuvattu, kuinka luvassa on huomioitu ympäristövaikutusten arvioinnista annettu yhteysviranomaisen perusteltu päätelmä. Rakennuslupahakemuksesta ratkaistaessa on syytä kiinnittää huomiota siihen, että rakennuslupahakemukseen on liitetty juuri oikeilla tiedoilla tehty melumallinnus. Lisäksi todettiin, että voimaloissa tulisi olla käytössä siipien sulatusjärjestelmä.

Vastauksessaan tehtyihin aloitteisiin Mikkelin seudun ympäristölautakunta totesi 21.11.2024 (§ 103), että tässä vaiheessa ei voida vielä ottaa kantaa siihen, onko ympäristöluvan edellyttäminen Huuhtimäen tuulivoimahankkeelta tarpeen vai ei, koska YVA-prosessi ja Huuhtimäen tuulivoimahankkeen osayleiskaavan laadinta ovat kesken. Harkintaa voidaan tehdä siinä vaiheessa, kun toiminnanharjoittaja hakee tuulivoimaloille rakennuslupaa, jolloin tiedossa on voimalatyyppi ja voimaloiden tarkat sijainnit, sekä näiden tietojen pohjalta laaditut selvitykset. On myös mahdollista, että toiminnanharjoittaja hakee tuulivoimahankkeelle ympäristölupaa oma-aloitteisesti, jolloin hakemus käsitellään normaalin ympäristölupakäsittelyn mukaisesti.

Etelä-Savon Ely-keskus antoi 12.9.2025 perustellun päätelmän Huuhtimäen tuulivoimahankkeesta (ESAELY/326/2024). Päätös tuotiin tiedoksi Mikkelin seudun ympäristölautakunnalle ympäristölautakunnan kokouksessa 16.10.2025 (§ 75). Päätelmässä Etelä-Savon Ely-keskus totesi, että Huuhtimäen tuulivoimahankkeen arviointiselostus täyttää YVA-lain 19 §:n ja valtioneuvoston ympäristövaikutusten arviointimenettelystä antaman asetuksen 4 §:n sisältövaatimukset. Loppupäätelmään yhteysviranomaisen on koonnut yhteen arviointiselostuksesta saadut muistutukset ja lausunnot, huomattavimmat hankkeen arvioidut vaikutukset ja toimenpiteet kielteisten vaikutusten lieventämiseksi.

Vesistövaikutusten osalta YVA-arvioinnin loppupäätelmässä Etelä-Savon Ely-keskus nostaa esille Tuomikonpuru -nimisen uoman ylittämisen, mikä tulee toteuttaa siten, että puron hydrologisiin olosuhteisiin kohdistuvat vaikutukset jäävät mahdollisimman vähäisiksi. Etelä-Savon Ely-keskus ei pidä mustaliuske-esiintymän happamoitumisriskiä todennäköisenä mutta korostaa selvityksen välttämättömyyttä jatkosuunnittelussa. Ely-keskus ei myöskään katso hankkeen meluvaikutuksia sinänsä merkittäviksi mutta korostaa niihin liittyviä epävarmuuksia. Välkevaikutukset Ely-keskus katsoo siinä määrin merkittäviksi, että niitä tulee lieventää varustamalla voimat rajoitusjärjestelmällä.

Loppupäätelmässä Etelä-Savon Ely-keskus arvioi myös hankkeessa tarvittavia suunnitelmia, lupia ja päätöksiä. Ympäristöluvan osalta Ely-keskus toteaa, että hanketyyppinä tuulivoima ei edellytä ympäristölupaa mutta luvan tarve voi tulla kysymykseen naapuruussuhdehaitan perusteella siinä vaiheessa, kun on tarkemmin tiedossa toteutukseen käytettävät voimalatyytit ja voimaloiden tarkat sijainnit ja niiden perusteella laaditut melu- ja välkemallinnukset. Tuomikonpurun osalta Ely-keskus toteaa, että jos Tuomikonpuru määritellään puroksi, vaatii purouoman luonnontilan vaarantaminen vesilain 3 luvun 2 §:n mukaan vesitalouslupan. Luonnontilaisen noron luonnontilan vaarantaminen on vesilain 2 luvun 11 §:n nojalla kielletty, mutta lupaviranomaisen voi hakemuksesta myöntää poikkeuksen kiellosta, jos kyseisen vesiluontotyytin suojelutavoitteet eivät huomattavasti vaarannu.

Ehdotus

Esittelijä: Maria Tirkkonen, terveysvalvonnan johtaja

YVA-menettely, kaavoitus ja ympäristölupa ovat kaikki eri lakien mukaisia erillisiä juridisia prosesseja, joiden lainmukaisuus ja lupaharkinta ratkaistaan itsenäisissä menettelyissä kunkin lain mukaisessa toimivaltaisessa viranomaisessa. Ympäristöluvan osalta toimivaltainen viranomaisen on kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen, joka on ympäristönsuojelulainsäädännössä ja muussa kunnan ympäristönsuojeluviranomaisen toimivaltaa säätelevässä lainsäädännössä itsenäinen ja riippumaton. Kangasniemen kunnan ympäristönsuojeluviranomaisena toimii Mikkelin seudun ympäristölautakunta. Kuten on todettu, hanketyyppinä tuulivoima ei edellytä ympäristölupaa, vaan kyse on aina tapauskohtaisesta lupatarpeen arvioinnista, tyyppillisesti naapuruussuhdelain perusteella.

Huuhtimäen tuulivoimahanketta koskevassa YVA-päätelmässä todetaan, että lähtökohtaisesti tuulivoimahankkeissa kaavat pyritään laatimaan niin, ettei hankkeeseen tarvitsisi hakea ympäristölupaa. Lisäksi todetaan, että kuitenkin myös lainmukaisen kaavan mukaisesti toteutettavat voimat saattavat edellyttää ympäristölupaa ennen rakentamista, mikäli niiden katsotaan voivan aiheuttaa

naapuruussuhdelaisissa tarkoitettua kohtuutonta rasisusta lähiasutukselle. Ympäristöluvan tarpeen arviointi on ajankohtaista silloin, kun on tiedossa voimaloiden tarkat sijaintipaikat ja voimalatyypit ja niiden perusteella laaditut melu- ja välkemallinnukset (viimeistään rakennuslupavaiheessa).

Valtuustoaloitteen tehneet Kangasniemen kunnanvaltuutetut perustelevat ympäristöluvan tarvetta sillä, että "Vakiintuneen oikeuskäytännön mukaan tuulivoiman melu- ja välkehaittoihin voidaan puuttua toiminta-aikana ainoastaan ympäristölupamääräyksillä. Ympäristölupa on siis ainoa keino puuttua tuulivoimaloiden melu- ja välkehaittoihin, mikäli sellaisia aiheutuisi". Lisäksi aloitetta perustellaan sillä, että "Haittojen riski Huuhtimäen ympäristössä on todennäköinen, mikä todetaan myös Huuhtimäen YVA-päätelmässä. Sen mukaan Huuhtimäen hankkeesta aiheutuisi mm. kielteisiä melu-, välke- ja maisemavaikutuksia".

Mikkelin seudun ympäristölautakunta toteaa, että ympäristölupa ei ole ainoa keino ehkäistä ja puuttua toiminnan aiheuttamaan ympäristön pilaantumiseen tai ympäristön pilaantumisen vaaraan, jollaisia ovat esim. toiminnan aiheuttamat melu- tai muut päästöt ja haitat. Ympäristönsuojelulain 180 §:n mukaan kunnan ympäristönsuojeluviranomainen voi antaa ympäristön pilaantumisen vaaraa aiheuttavaa toimintaa koskevan yksittäisen määräyksen, joka on tarpeen pilaantumisen ehkäisemiseksi. Määräys voi koskea toimea tai rajoitusta, toiminnan tarkkailua tai tiedottamista tai valvontaa varten tarpeellisten tietojen antamista. YSL 180 §:n mukainen yksittäinen määräys ei voi koskea luvanvaraista, ilmoituksenvaraista eikä rekisteröityä toimintaa.

YVA-päätelmän mukaan Etelä-Savon Ely-keskus ei katso hankkeen meluvaikutuksia sinänsä merkittäviksi mutta korostaa niihin liittyviä epävarmuuksia. Välkevaikutusten osalta Ely-keskus toteaa, että niitä tulee lieventää varustamalla voimalat rajoitusjärjestelmällä. Maisemalliset vaikutukset ja niiden hyväksyttävyys tulisi tarkastella ensisijaisesti yleiskaavan laatimisen yhteydessä.

Hanketta koskeviin lupahakemuksiin (rakennuslupa, vesilain mukainen lupa, mahdollinen ympäristölupa) on liitettävä ympäristövaikutusten arviointiselostus ja Etelä-Savon Ely-keskuksen perusteltu YVA-päätelmä. Päätöksistä on käytävä ilmi, miten arviointiselostus ja perusteltu päätelmä on päätöksessä otettu huomioon. Näin ollen esim. rakennuslupa on sisällytettävä YVA-päätelmä ja luvassa on kuvattava, kuinka lupamääräyksillä on lievennetty YVA-päätelmässä esille tuotuja kielteisiä ympäristövaikutuksia. YVA-menettely ei korvaa ympäristölupaprosessia mutta tarjoaa velvoittavia keinoja kielteisten ympäristövaikutusten minimoimiseksi.

Valtuustoaloitteessa on vaadittu, että Kangasniemen kunta edellyttää myönteistä ympäristölupapäätöstä ennen Huuhtimäen tuulivoima-alueen osayleiskaavan hyväksymistä. Yleisesti kaavoituksen osalta ympäristölautakunta toteaa, että laki ei suoranaisesti edellytä tuulivoima-alueiden yleiskaavoitusta mutta Huuhtimäen tapauksessa hankkeella on sellaisia yhteensovittamistarpeita asutuksen sekä luonto- ja ympäristövaikutusten osalta, että hankkeen katsotaan edellyttävän yleiskaavoitusta. Kaavoituksella ja ympäristöluvalla ei ole juridisesti säädettyä ajallista yhteyttä. Yleiskaavoituksen yhteydessä voimaloiden vaikutuksia ympäristöön, luontoon ja asutukseen tarkastellaan kaavan mukaisilla sijoituspaikoilla siten, että tavoitteena on kielteisen vaikutusten minimointi. Näin ollen yleiskaavoitus edelleen tarkentaa suunnittelua ja tuottaa tietoa, joka on tarpeellista arvioitaessa hankkeen vaikutuksia, ja edelleen ympäristöluvan tarvetta.

Yhteenvetona ympäristölautakunta toteaa, että voimaloiden tarkemmat ominaisuudet täsmentyvät vasta rakentamislupavaiheessa, jolloin viimeistään on oltava selvillä voimaloiden tyyppi. Silloin viranomaisella on käytettävissään tarkat suunnitelmat, mitä rakennetaan ja suunnitelmien pohjalta laaditut selvitykset. Hankkeelta voidaan edellyttää ympäristölupaa, mikäli toiminnanharjoittajan teettämien selvitysten perusteella näyttää siltä, että tuulivoimaloiden toiminnasta saattaa aiheutua naapuruussuhdelaissa tarkoitettua kohtuutonta rasitusta, eikä näiden haittojen ehkäisyä ole otettu kunnan tekemässä yleiskaavassa ja hankkeen tarkemmassa suunnittelussa riittäväällä tavalla huomioon. Rakennuslupavaiheessa tulee varmistaa, että melu- ja väkemmaallinnukset on tehty sellaisella voimalatyypillä, joka vastaa haettua rakennuslupaa. Rakennusluvasta on pyydettävä lausunto ympäristönsuojeluviranomaiselta.

Ympäristöluvan tarvetta ja mahdollista ympäristölupaprosessia arvioitaessa on otettava huomioon myös se, vaatiiko Tuomikonpurun uoman luonnontilan vaarantaminen vesilain 3 luvun 2 §:n mukaisen vesitalouslupan. Ympäristönsuojelulain 34 §:n mukaan Lupa- ja valvontavirasto ratkaisee lupahakemuksen, jos toiminta edellyttää ympäristöluvan lisäksi lupaa vesilain nojalla ja lupahakemusten käsittelyyn sovelletaan eräiden ympäristöasioiden käsittelystä Lupa- ja valvontavirastossa annetun lain (823/2025) 9 §:ää.

Tiedoksi

Kangasniemen kunta, aloitteen tehneet